

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII W II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM im GUSTAWA GIZEWIUSZA W GIŻYCKU

Nauczyciele prowadzący:

Anna Dec-Kuś

Ewa Downar

Opracowany w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 kwietnia 2006 r. o zmianie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.2)

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Każdego ucznia obowiązuje:

- poddawanie się różnego rodzaju sprawdzianom wiedzy,
- umiejętność korzystania z różnych źródeł wiedzy, np. literatury popularnonaukowej, audycji telewizyjnych, Internetu,
- gromadzenia informacji i zbiorów przyrodniczych wskazanych przez nauczyciela (oraz we własnym zakresie),
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego według zaleceń nauczyciela,

CELE OCENIANIA

o stymulowanie rozwoju ucznia,

o ocena stopnia poziomu opanowania wiedzy,

o analizowanie przyrostu wiedzy,

o motywowanie do dalszego rozwoju,

o kształtowanie umiejętności samooceny i samokontroli oraz oceny innych,

o rozwijanie umiejętności i zachowań potrzebnych w społeczeństwie.

PRZEDMIOTEM OCENY OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ SĄ:

- wiadomości – zapamiętane i rozumiane,
- umiejętności:
  - ✓ rozwiązywania problemów,
  - ✓ analizowania wyników i formułowania wniosków,
  - ✓ argumentacja własnych poglądów,
- umiejętności interpersonalne:
  - ✓ praca w grupie,
  - ✓ wykonywanie projektów,
- umiejętności praktyczne:
  - ✓ praca mikroskopem,
  - ✓ tworzenia i analiza plansz, wykresów,
  - ✓ przygotowywanie referatów, albumów,
  - ✓ gromadzenie informacji o tematyce biologicznej,
- wyniki szkolnych i pozaszkolnych konkursów i olimpiad,
- postawy: zaangażowanie i własna aktywność.

Przedmiotowy system oceniania z biologii oparty jest o zastosowanie odpowiednich rang (wag) przypisanych różnym formom oceniania ucznia (tabela 1).

Ocena semestralna oraz końcowo roczną nie są średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Oceny te wystawiane są jako średnia ważona. Nauczyciel może wystawić ocenę końcową inną niż średnia ważona po odpowiednim uzasadnieniu na życzenie ucznia lub rodzica (prawnego opiekuna).

Równocześnie przez cały semestr uczeń może wyliczyć przewidywaną ocenę końcową.

Zaletami tego systemu są:

- przejrzysty i jednolity dla każdego ucznia system oceniania,
- obiektywizm (sprawiedliwość) i łatwość wystawienia oceny końcowej,
- łatwość obliczenia propozycji oceny przez ucznia w trakcie trwania semestru (i zaplanowanie własnych działań ucznia),
- możliwość wykorzystania do wystawienia oceny semestralnej lub na koniec roku narzędzia jakim jest komputer (dziennik elektroniczny)

Tabela nr 1

Proponowana waga ocen (nauczyciel może zastosować inną niż proponowana waga oceny po odpowiednim jej uzasadnieniu)

Forma	Odpowiedź ustna	referat	Kartkówka	klasówka	Praca na lekcji	Praca domowa
Waga oceny	2/3	2	2/3	3	1	1-3

Oznacza to np. że ocena z pracy klasowej jest ważniejsza od oceny z pracy domowej. Ranga oceny (ważność oceny) znajdzie odbicie w ocenie semestralnej. Aby obliczyć średnią mającą przełożenie na ocenę semestralną, należy skorzystać ze wzoru: $\text{średnia ważona} = (\text{ranga 1} \times \text{ocena 1} + \text{ranga 2} \times \text{ocena 2} + \text{ranga 3} \times \text{ocena 3} + \text{ranga 4} \times \text{ocena 4} + \dots) / \text{SUMA rang otrzymanych w semestrze ocen}$. Np.

pierwszy przykład: $[5 \times 2 + 0 \times 3 + 5 \times 3 + 0 \times 3 + 4,75 \times 3 + 5 \times 3 + 4,5 \times 1] / 2 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 1 = 3,26$;

trzeci przykład: $[4,75 \times 2 + 4,75 \times 3 + 5 \times 3 + 4 \times 3 + 5 \times 1 + 6 \times 1] / 2 + 3 + 3 + 3 + 1 + 1 = 3,86$.

Następnie należy ustalić, jakiej ocenie szkolnej odpowiada uzyskana tym sposobem średnia.

Tabela nr 2

Ocena semestralna i końcoworoczna wystawiana na podstawie średniej ważonej

Wartość średniej ważonej	Ocena końcowa semestralna lub końcoworoczna
5,51-6,0	Celująca
4,61-5,50	Bardzo dobra
3,61-4,60	Dobra
2,61-3,60	Dostateczna
1,75-2,60	Dopuszczająca
0-1,74	Niedostateczna

UCZEŃ OTRZYMUJE OCENĘ ZA:

Forma oceniania	Uwagi
Praca klasowa	Zapowiedziana min. tydzień wcześniej
Kartkówki	Z do 3-5 ostatnich tematów (Przy 3 bez konieczności powiadamiania uczniów)
Odpowiedź ustna*	
Zadania domowe	Forma, treść i estetyka pracy
Aktywność na lekcji	
Udział w konkursach olimpiadach	

***KRYTERIA OCEN WYPOWIEDZI USTNYCH:**

Celujący: odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowania przedmiotem, spełnia kryteria oceny bardzo dobrej, zawiera treści zaprogramowane oraz własne przemyślenia;

Bardzo dobry: odpowiedź wyczerpująca zagadnienia programowe, swobodne operowanie wiedzą, dostrzeganie związków między faktami;

Dobry: odpowiedź zawierająca większość wymaganych treści, nieliczne błędy możliwe do skorygowania po otrzymaniu pytania kierunkowego, nie wyczerpuje zagadnienia;

Dostateczny: odpowiedź zawierająca najważniejsze fakty oraz przedstawiająca ich interpretacje, niewielka pomoc nauczyciela, nieliczne błędy rzeczowe;

Dopuszczający: wymagane jest 30% wiedzy, tzn. niezbędna wiedza konieczna do realizacji celów przedmiotu (cele każdej lekcji podawane na jej początku), możliwe liczne błędy rzeczowe i językowe, uczeń przy pomocy nauczyciela podaje niektóre fakty;

Niedostateczny: odpowiedź nie spełnia żadnych z powyższych wymagań określających kryteria ocen pozytywnych (brak wiadomości, rezygnacja z odpowiedzi).

KRYTERIA OCENY WYPOWIEDZI PISEMNYCH

OCENA*	% UZYSKANYCH PUNKTÓW
Niedostateczny	0 – 29
Dopuszczający	30 – 50
Dostateczny	51 – 70
Dobry	71 – 84
Bardzo dobry	85 - 94
Celujący	< 95 + zadania dodatkowe

* Przy ocenach cząstkowych i semestralnych mogą być stosowane znaki (+). Ocena końcowo roczna musi być pełna. Jeśli uczeń nie zgadza się z wystawioną przez nauczyciela oceną cząstkową z pracy pisemnej lub odpowiedzi ustnej może odwołać się do nauczyciela (po zakończonej jednostce lekcyjnej aby nie zakłócać toku lekcji). Nauczyciel może uwzględnić prośbę ucznia (po odpowiednim przez ucznia motywowaniu). Ocena cząstkowa wystawiona przez nauczyciela jest ostateczna. Uczeń ma możliwość poprawy oceny bieżącej jeśli uzyskał ocenę niedostateczną (po uzgodnieniu z nauczycielem terminu i sposobu poprawy).

Minimalna liczba ocen w semestrze: 5 – uzyskana na podstawie różnych form oceniania, w tym odpowiedź ustna i praca klasowa.

Sprawdzanie wiadomości i umiejętności może odbywać się na każdej lekcji.

- Na lekcji oceniany jest każdy rodzaj aktywności (lub jej brak), poprzez gromadzenie plusów (+) lub minusów (-). Symbole te są odnotowywane w dzienniku oraz notatniku nauczyciela.
- W ciągu jednej lekcji uczeń może otrzymać maksymalnie 3 plusy. Suma pięciu plusów daje ocenę bardzo dobrą, czterech ocenę dobrą, trzech ocenę dostateczną.
- Za brak aktywności na lekcji uczeń może otrzymać max. jeden minus. Suma trzech minusów daje ocenę niedostateczną.
- Symbole te nie przechodzą na semestr następny.
- Uczeń w ciągu semestru może dwukrotnie zgłosić, że nie jest przygotowany do lekcji bez żadnych konsekwencji. Należy bezpośrednio przed rozpoczęciem lekcji poinformować nauczyciela. Sytuacja nie dotyczy lekcji powtórzeniowych. Możliwe jest usprawiedliwienie w szczególnych przypadkach.

JAWNOŚĆ OCEN

- oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów),
- na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę,
- na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów), sprawdzone i ocenione prace pisemne kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).

WAŻNE UWAGI

- informacje o terminie, formie i zakresie sprawdzanych wiadomości podawane są z tygodniowym wyprzedzeniem,
- termin oddawania ocenionych prac pisemnych wynosi 14 dni roboczych (termin późniejszy – święta, choroba nauczyciela, po ustaleniu z klasą) – prace oddane po terminie zostaną anulowane,
- nie dopuszcza się zaliczania przedmiotu pod koniec semestru:
  - jeżeli uczeń opuści sprawdzian z przyczyn usprawiedliwionych powinien go napisać w terminie dwóch tygodni od powrotu do szkoły,
  - w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na zapowiedzianym sprawdzianie nauczyciel ma możliwość dokonania sprawdzenia wiedzy na kolejnej lekcji, na której uczeń jest obecny (formę ustala nauczyciel),
  - jeżeli uczeń po powrocie do szkoły nie napisze sprawdzianu w ustalonym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy,
  - stwierdzenie faktu niesamodzielnej odpowiedzi jest równoznaczna z wpisaniem oceny niedostatecznej- ocena nie podlega poprawie.
- ocenę semestralną i końcowo roczną ustala się na podstawie ocen cząstkowych i nie jest ona średnią arytmetyczną tychże ocen (istotne oceny cząstkowe: praca klasowa, odpowiedź ustna),
- uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni,
- ocena uzyskana na poprawie jest oceną ostateczną i jest wpisana do dziennika obok oceny pierwotnej,
- oceny z prac domowych, odpowiedzi ustnej uczeń może poprawić w porozumieniu indywidualnym z nauczycielem,
oceny z referatów, pracy w grupach nie podlegają poprawie,
- uczeń nie podlega ocenie do trzech dni po dłuższej przerwie lub w przypadku trudnej sytuacji losowej,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe ale sprawą indywidualną jest sposób prowadzenia,
- opracowanie pracy domowej, referatu, projektu polega na jego przygotowaniu i prezentacji a nie odczytaniu,
- uczeń jest oceniany za aktywność pozaszkolną w przypadku udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych,
- uczeń jest oceniany za aktywność szkolną obejmująca działania w zakresie organizowania i udziału w organizacjach szkolnych lub międzyszkolnych, konkursów, wycieczek,
- uczeń, który opuścił więcej niż 50% godzin lekcyjnych w danym semestrze może być nieklasyfikowany.
  - Uczeń, który ma niską frekwencję poniżej 80% na biologii może nie uzyskać zgody na poprawę ocen

- dla uczniów mających opinie lub orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej dostosowane są metody i formy pracy w nich zawarte.

Przedstawiony PSO obowiązuje od 01.09.2014r.